

Зөндүлжүү

Хуралхааны
Дийон Ленинэй
эрэмжэтэ кол-
зовой алтан ой-
нэ хууданан
роулагдана.

«Урдань хаанта засагай үедэ манай эндэхи үгытэй ядуу арад зон арадаа үлдэхэ хубсаһагүй, үүсэлжэ эднэхэ малгүй, ехэнхидэ баяд ноёдой барлаг боложо, нургаа тэнийлгэнгүй хүдэлжээ хоолойгоо тэжээдэг байгаа. А үзэг мэдээ, арба хүрээтэй тоо тоолож шадаха хүн үсөөн, үбшэн тахал дэлгэрэхэ үлэн хоолон, үншэн хэлээ үхйбүүд уйлагдажа, басагай, барээд үхэр мал шэнгээр худалдагдажа байдаг бэлэй. Танаад аймагтар жаргалтай найхан сатта түрэнэн зон гэршэтэ, — гэжэ нотагтаа түрүшын хамтын ажал байгуулалсан хүнүүдэй нэгэн, 84 наһатай Бадма Абдуевич Анхаев аша гүшанартаа хөөржээ хуудга юм.

бусад ургамалнуудыг ургуулна. Анхандаа нотагай үгытэйшүүл оройдоол хэдэн зуун толгой малаа хамталжа, коммуна эмхидхэнэ наань, мүнөө колхоздо 3 мянга шахуу үхэр, 30 мянга гаран хониной хүрэг хушууран бэлшэнэ.

центнер нооно абаха зорилготойбди. Хэнийшье мэдэхээр эдэ зарим тэдэ үр дүн, амжалтаманай нэн түрүүн бүхэ гашүүдэй шэн зоригто, габшагай шанта ажалай ашаар, тэдэний хүдэлмэришэ хүдэр гараар туйлагдаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

дар болоно хатуу шанта туйлагуудта хабадаа, зариманин дайсанай эшээр Берлин хүрэнэ байна. Мүнөөдэрийн амгалан найхан ажайбайдалынай түлөө нотагай 136 хүн ани наьяа үгөө Тэдэний мүнхэ дураахаад үеин үедэ мартагдахагүй. Дайсанай эрлэг зоригтойгоор туйлагдажа, олон хүн орден, медальнуудта хүртөө. Дайна, ажалай ветеранууд Базар Гармаев, Ланзад Маланов, Даша Даржаев, Буда Цыдуев, Аюша Эрдэниев, Эрдэни Гармаев, Базар Малатхаев болон бусад нэрэнүүдэ омогорхон дурланабди.

Түрүү хонинол Д. Ш. Цыдуева, С. Е. Бадмаева, П. Э. Урубанова, Х. Е. Бадмаева, Д. В. Ширабон гэгшэд ямаршье жэлдэ хонидно нооно эхээр хайшалдаг, хургаа олоор абажа түлжүүлдэг. Тэршэлэн манай бэрхэ хаалиша С. Б. Баянаева, Л. Д. Данжуова, С. Г. Базарова гэгшэд үншэн бүриөө 2000 килограммнаа дээшэ һу наана.

Хорганов түрүүтэй дүрбэн хүн харуунална. Сагаан-Нуурта түхэрэн жэлдэ мал шахажа байха байра түхээр гээдэ. Гадна энэ жэлэй зуннараар үедэ 3,5 мянган хониды шахан бэлшэн таргалуулахбди.

Мал ажалла хурданаар хүжөөхын тула эрхшэн шанартай үбшэ тэжээл элбэгээр бэлдэхэ хэрэгтэйин мэдээжэ. Тимжээшэ тэжээл бэлдэхэ тусхай цех бин болгообди. Эндэ дүш гаран гусеничэ болон колесно трактор сулгуулагданхай. Тус цехые дүршэлтэй эмхидхэшэ, механизатор Баясхал Гармаевич Бадмаев хүтэлбэрийдэг. Тэдэний жэлдэдэ 3600 гектар сабиалан, тэрэ тоодо 430 га найрагуулагдан олон жэлэй ногоо тарихан газар даалгаданхай. Цех хоёр зөөно болоно тархардаг Нэгэ зөөнош сабиалан унахаа, үтэгүүлхэ, үбшэнье хуряажа абаха ажалтай. Нүгөө зөөнош газарай үржэл үндэөөрнэй найрагуулаха, культуртехникэсэ хүдэлмэри хэдэг юм. Ойрын жэлүүдтэ бүхидөө 40—45 мянган центнер үбшэ, горитой сенаж бэлдэхэдэг. 6 мянган тонно силос дарадаг болохо зорилго табигдана.

Урдань хээрэн хамхуулай «уридала» байхан Хүнтэйин хоонан тала хахалагдажа, мүнөө колхоз тэндэ жэл бүри 7,5—8 мянган гектарта орооно тарья болон

ТАБИН ДАБААНАЙ ОРОЙНОО

Урдань хээрэн хамхуулай «уридала» байхан Хүнтэйин хоонан тала хахалагдажа, мүнөө колхоз тэндэ жэл бүри 7,5—8 мянган гектарта орооно тарья болон

Урдань хээрэн хамхуулай «уридала» байхан Хүнтэйин хоонан тала хахалагдажа, мүнөө колхоз тэндэ жэл бүри 7,5—8 мянган гектарта орооно тарья болон

Урдань хээрэн хамхуулай «уридала» байхан Хүнтэйин хоонан тала хахалагдажа, мүнөө колхоз тэндэ жэл бүри 7,5—8 мянган гектарта орооно тарья болон

АЖАХЫН БАЯЛИГ—АЖАЛША ХҮНҮҮД

БАРХАН гэгшэмнай баян, үзэсхэлэн найхан нотаг байна. Хойто талаарш саанан оройтой шулуун муурганууд хуйт дулга үмдэн сэрэгүүд шэнгээр жэлдэнэ. Тэдэний тэг дунда Бархан уула тээжжээ, нурган торгон дэглэйнээ хормой надхуулан, дабилад механулан буурал толгойтой бурлад голонхой олон тэг, гашаа болохоодо Баргажан, Аргата голонхой олон тэг, гашаа болохоодо Сашаа Хүнтэйин талын захгүй үргэн ташад, ажалан, бэлшээрнэн газар.

но хайшалагын үедэ зарим бэрхэ хониндой, тусхайлбад, Цырен-Доржи Эрдэниев, Люция Бухаева, Дулма Ширабон. Хубулей Базарова гэгшэдэй отарын эхэ нондой тус бүриөөнь 3,6—3,7 килограмм ноонон хайшалагдажа.

БИШЫХАН КОММУНАА ЭХИТЭЙ БЭН

Тэбхэр табин жэлэй бадма Бархан, Элхэн, Хонхичо нотагуудай үгшэйн, дунга шадалтай зон үсөөхэн үхэр, бага зарын тэрэг эмхидхэжэ, хамтын ажал эмхидхэн юм. Энээнэй үрда тээ коммунистууд, комсомолшуд зоной дунда ойлуулмажын эхэ хүдэлмэри ябуудаг һэн. Бидэ залуушуд үгшэйн Бадма Мансутов хуураадуу, хуураадуу үбшэ, хүшээдэй үбшэнь сабиаша, түлээн асаржа үзэгдэ байсабди. Ажалаа хамтаа, хамтаар хээшэ

хамтын ажал тогтоох хэрэгтэ Бадма Абдуевич Анхаев, Панхуша Эрдэниев болон бусад эдхитэй гэгшэ хабадалсаа. Манайхон олоон үхүйтүтэй, тэрэ үедэ улаан сурба, үгшэйн айл гэжэ тоотой байгаа. Абаһаар лэ колхозо ороод, тугшынхэ Хүнтэдэ морино хүдэлмэри модон анзаһаар газар хахалжа, 30 соот дээрэ талая хэһэнэ һанаагаби. Удаань тракторист, комбайнерай курс дүрүгээжэ эрээд хүбэйлжэ

байтарни дайн эхилээ һэн. Фронтлоо бусажа эрлээр лэ дахин комбайнда һуужа, хори гаран жэлдэ тарья ханда, хураагаб. Нүгшээ арбаад жэлдэ пенсийг ашаарнай эрдэмтэй хүршунтай боложо, биед үбшэд, хүшээд үта наа, удаан жарал эдлэхэ үбшэ һайхан, баян дэлхэй ажабайал хараха зэл хубшай зон гэжэ бди.

асар 220 хүн гүрнөө, колхозлоо бүхидөө 3 мянган түхэрэй тэбхэр жэлдэ (түхэрэй) абана. Ганхайхан энэ жэлдэ үшөө арбан хүн пенсийг сарахан. Ура хүшээд аша гүшанарнай эрдэмтэй хүршунтай боложо, биед үбшэд, хүшээд үта наа, удаан жарал эдлэхэ үбшэ һайхан, баян дэлхэй ажабайал хараха зэл хубшай зон гэжэ бди.

БАЯРАЙ ДУУНУУД ЗЭДЭЛНЭ

Урдань бурлад зоной олонхын «буруугүй бэлшээр» сааша гараагүй, харанх мунхаг ябаа гэгдэдэг хааб даа. Тимжээ тингэрэ Бархан, Хуралхаан мэтэ аяар холын, түб газарнаа таһархай нотагай зоний ямар байдлай байһанишье буришье ойлгохотой.

х библиотекэдэ 13 мянган ном бин Ушпагшаднын жэл бүри олоожор, мүнөө 1000-дэ дүтэлнхэй. Айл бүхэн жэлдэ дунда ээргээр 30—40 түхэрэй газета, журнал болшүүлжэ абана. Барханга бэлгитэй, шадартай хүнүүд слон урган газар. Нотагайлан хуууд, РСФСР-эй габьяата артистнар В. Я. Буруев, С. В. Раднаев гэгшэдэй ирагуу найханаар дуулахы гансаһы республиканы башы, бүхы совет оройно олохон хото городуудай ажалшад шагнанан, алгаша ташван байха. Республиканы габьяата артистнар В. А. Шагнатов, О. Б. Будаев болон

буудал мүн мэдээжэ болон ааб даа. Бархангай арадай театрай жүжгэдтэ артистнар Ц. Шажинтай «Будамшай», Ч.Н. Ойдобой «Далан Худалт», Н. Дамдинтай «Унгэрһон хэрэг» гэхэ мэтэ жүжгүүдэ нислэл хотын артистнараа дутуугүйгоор наадышы харана, омогорхондогдсн. Энэ театр республиканы харалгануудта оло дахин хабсада, шагнал паатаалда хүртөө. Тус театры байгуулалсан хүн, Бурзайдай АССР-эй советой габьяата хүдэлмэрилшэ Р. Е. Ешопов мүнөө Москвагай Горький нэрэмжэдэ киностудияда «Злой дух Ямбау» гэжэ кинодо буулгагдахаар уригданхай. Баяхан манай арадай театрай жүжгэдтэ артистнар Б. С. Гармаева, Б. У. Раднаева республикын Соёлой габьяата хүдэлмэрилшэд гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгодоо.

Ажалша, малша хүнүүдэй ажабайдал жэл эрэхэ бүри баян дэлгэр болон. Колхозной үншэрэгшэ жэлэй тоосооной данса абажа харахада, хүн бүхэн үдэрэй 4 үлүүтэй түхэрэй абаа гэхэ гү, али хүн бүхэнэй жэлэй салын дунда ээргээр 1.500 түхэрэйгэ хүртөө. Нөөсэлгын жасада нотагай зон 400 мянган түхэрэй хадагуулана.

Ажахан механизаторуудай диялхань залуушуул. Тэдэний хоёрнь харваат, Данзан Норбоев, Владимир Доржиев гэгшэд гавар наймарууддаг зөөнодо хүдэлнэ.

хубсаһа угаадаг машина, холодильник, телевизор, радиоприёмник гэхэ мэтэн бин болонхонь хэишье гайхахаа болонхой. Хүнтэй автомашина, мотоцикл гэхэ мэтэ жэл бүри олошон.

Урдань бурлад зоной олонхын «буруугүй бэлшээр» сааша гараагүй, харанх мунхаг ябаа гэгдэдэг хааб даа. Тимжээ тингэрэ Бархан, Хуралхаан мэтэ аяар холын, түб газарнаа таһархай нотагай зоний ямар байдлай байһанишье буришье ойлгохотой.

х библиотекэдэ 13 мянган ном бин Ушпагшаднын жэл бүри олоожор, мүнөө 1000-дэ дүтэлнхэй. Айл бүхэн жэлдэ дунда ээргээр 30—40 түхэрэй газета, журнал болшүүлжэ абана.

буудал мүн мэдээжэ болон ааб даа. Бархангай арадай театрай жүжгэдтэ артистнар Ц. Шажинтай «Будамшай», Ч.Н. Ойдобой «Далан Худалт», Н. Дамдинтай «Унгэрһон хэрэг» гэхэ мэтэ жүжгүүдэ нислэл хотын артистнараа дутуугүйгоор наадышы харана, омогорхондогдсн.

Ажахан механизаторуудай диялхань залуушуул. Тэдэний хоёрнь харваат, Данзан Норбоев, Владимир Доржиев гэгшэд гавар наймарууддаг зөөнодо хүдэлнэ.

хубсаһа угаадаг машина, холодильник, телевизор, радиоприёмник гэхэ мэтэн бин болонхонь хэишье гайхахаа болонхой. Хүнтэй автомашина, мотоцикл гэхэ мэтэ жэл бүри олошон.

Олохон хүнүүдэй туристическэ путёвкоор Совет орон соогурраа, социалист ороонуудар аяншална Эндэхг, Шри-Ланка, Япон ороонуудар абажа ершэн хүнүүдшье бин.

